ETKİNLİK ADI: Taş Kumbaram

ALAN ADI: Sosyal, Fen YAŞ GRUBU: 60-72 Ay ALAN BECERİLERİ:

#### Sosyal Alanı:

SBAB9. Coğrafi Gözlem ve Saha Çalışması

#### Fen Alanı:

FBAB7. Bilimsel Çıkarım Yapma

#### **KAVRAMSAL BECERİLER:**

#### KB2. Bütünleşik Beceriler

KB2.5. Sınıflandırma Becerisi

KB2.5.SB1. Nesne, olgu ve olaylara ilişkin değişkenleri/ölçütleri belirlemek

KB2.5.SB3. Nesne, olgu ve olayları tasnif etmek

#### **EĞİLİMLER:**

#### E1. Benlik Eğilimleri

E1.1. Merak

#### E3. Entelektüel Eğilimler

E3.1. Odaklanma

#### PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

#### Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri:

#### SDB1.2.Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi)

SDB1.2.SB2. Motivasyonunu ayarlamak

SDB1.2.SB2.G1. İlgisini çekecek bir etkinliğe katılmak için harekete geçer.

SDB1.2.SB2.G2. Yapmak istediği etkinlik için uygun materyal arar.

#### Değerler:

#### D16. Sorumluluk

D16.3. Görev bilincine sahip olmak

D16.3.1. Görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirmeye özen gösterir.

#### Okuryazarlık Becerileri:

#### **OB4.Görsel Okuryazarlık**

OB4.2. Görseli Yorumlama

OB4.2. SB1. Görseli incelemek

#### ÖĞRENME ÇIKTILARI:

#### Sosyal Alanı:

#### SAB.12. Coğrafi gözlem ve saha çalışmasını gerçekleştirebilmek için gerekli olan hazırlığı yapabilme

SAB.12. b. Gezi-gözlem çalışması sırasında kendi güvenliğini ve sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususları söyler.

#### SAB.13. Coğrafi gözlem ve çalışma sahasında planlanan çalışmaları uygulayabilme

SAB.13. a. Gezi-gözlem çalışması sırasında takip edilecek sözlü/görsel yönergeleri uygular.

SAB.13. b. Gezi-gözlem çalışma sahasında çevreyi olumsuz etkileyecek davranışlardan kaçınır.

#### Fen Alanı:

### FAB.7. Günlük hayatındaki fene yönelik olaylar hakkında gözlemlerine dayalı basit düzeyde bilimsel çıkarımlar yapabilme.

FAB.7. a. Canlı ve cansız varlıkların niteliklerini gözlemlerine dayalı olarak ifade eder.

## **ETKINLIKLER**

#### **ICERIK CERCEVESI:**

Kavramlar: Büyük- küçük, ağır- hafif-, düz-pütürlü, sert- yumuşak

Sözcükler: Büyüteç, kumbara Materyaller: Taş, büyüteç, bant

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf, açık hava

#### ÖĞRETME-ÖĞRENME UYGULAMALARI

Cocuklarla birlikte etkinlik süreci için sınıfın uygun bir alanında bir araya gelinir. Cocukların dikkati dışarıdan içi görünmeyen bir kutu veya kavanozda yer alan taşlara çekilir. Çocuklar tarafından içinde ne olduğu tahmin edilmesi sağlanarak sorular sorulur; "Bu kutuda sizce ne olabilir? Sizce kutudaki nesne canlı mı? Canlı ise neden böyle düşündün? Acaba ne amaçla kullanılır? Sesi var mıdır? Kutuyu salladığımda acaba nasıl ses çıkarır? Hadi sallayalım bakalım dikkatle dinleyelim". Çocukların fikirleri alınır (E1.1. Merak). Gelen ipuçları doğrultusunda kutu açılarak çocukların farklı özellik, büyüklük ve yapıdaki tasları incelemeleri istenir. Farklı özelliklere uygun tanımlamalar yapmaları için yönlendirmelerde bulunulur. Örneğin sert, yumuşak, pütürlü, düz, ağır, hafif, büyük, küçük vb. Daha yakından incelemeleri için çocukların büyüteç kullanmaları sağlanır (E3.1. Odaklanma). Taşların oluşumları ile ilgili görsel veya videolar gösterilir. Ardından okul bahçesine çıkılarak taşlar toplanacağı ifade edilir. (Bu etkinlik için okulun imkânları göz önünde bulundurulmalıdır. Okul bahçesinde taş bulunmaması durumunda aile katılımı çalışmaları kapsamında öğrencilerin taş toplamaları istenir veya öğretmen kendi topladığı taşları ortama getirir.) (SDB1.2.SB2.G1. İlgisini çekecek bir etkinliğe katılmak için harekete geçer, SDB1.2.SB2.G2. Yapmak istediği etkinlik için uygun materyal arar.). Taş toplarken dikkatli olunması gerektiği, bazı taşların böcekler için yuva olabileceği, bu sebeple yuvalarına zarar vermemek ve aynı zamanda kendi sağlık ve güvenliklerini korumak adına taşların etrafını kontrol etmeden ellerine almamaları gerektiği vurgulanır (SAB.12. b. Gezi-gözlem çalışması sırasında kendi güvenliğini ve sağlığını korumak için dikkat edilmesi gereken hususları söyler, SAB.13. a. Gezi-gözlem çalışması sırasında takip edilecek sözlü/görsel yönergeleri uygular, SAB.13. b. Gezi-gözlem çalışma sahasında çevreyi olumsuz etkileyecek davranışlardan kaçınır.). Okul bahçesinde gerekli gözlemler yapılarak taşların toplanmasına yardımcı olunur. Toplanan taşlarla birlikte sınıfa gelinir (D16.3.1. Görevlerini zamanında ve eksiksiz yerine getirmeye özen gösterir.). Tüm taşlar sınıfta uygun bir masaya veya yere konulur. Bu süreçte çocukların taşları gözlemlenmesine fırsat verilir (OB4.2. SB1. Görseli incelemek). Taşları kullanarak aynı boyutta olan taşlardan bir grafik oluşturulur. Bir sonraki aşamada ise taşların yapısal özelliklerine dikkat çekilir. Düz, pütürlü, az pütürlü gibi yine masada veya yerde bir grafik oluşturma çalışması gerçekleştirilir (FAB.7. a. Canlı ve cansız varlıkların niteliklerini gözlemlerine dayalı olarak ifade eder, KB2.5.SB1. Nesne, olgu ve olaylara ilişkin değişkenleri/ölçütleri belirlemek, KB2.5.SB3. Nesne, olgu ve olayları tasnif etmek). Çocuklara oluşturulan grafikte yer alan sıralamaya dair sorular yöneltilir. Örneğin "Sence bu taş hangi bölümde? Sence bu taş neden bu bölümde yer almakta?" qibi sorular sorulur. Taşların özelliklerine ve çocukların ilgi düzeyleri doğrultusunda etkinliğe devam edilir. Etkinlik bitiminde tüm taşlar toplanarak farklı etkinliklerde kullanılmak üzere sınıfın taş kumbarası oluşturulur.

# DEĞERLENDİRME

- Daha önce taşların farklılıkları ile ilgili nasıl bir fikriniz vardı?
- Daha önce taşlarla ilgili neler biliyordunuz?
- Sence taslar nerelerde kullanılır?
- Çevrende taştan oluşan neler var? Taş denilince aklına gelen bir yer söyler misin?
- Bahçede taşları toplarken nelere dikkat ettin?
- Eğer bir taş konuşabilseydi ondan duyduğun şeyler neler olurdu?

#### **FARKLILASTIRMA:**

Zenginleştirme: Çocuklara farklı taş şekilleri, örneğin peri bacaları ve deniz kenarında bulunan taşların resimleri gösterilerek aşınma ile nasıl şekil aldıklarına dikkat çekilebilir. Taşa farklı şekiller verilerek çok eski zamanlarda bıçak, tabak, makas, av aleti vs. olarak kullanıldığına dikkat çekilebilir ve video izlenebilir. Etkinlikte oluşturulan taş kumbarası dolunca sınıftaki boyalar ve atık malzemeler kullanılarak çocuklardan kendi taş ürünlerini tasarlamaları istenebilir.

Destekleme: Canlı ve cansız varlıkların yer aldığı görseller gösterilerek tanımsal algı oluşturulabilir. Sınıfta bulunan farklı yapıdaki (pütürlü, düz, renkli, desenli vb.) taşların özelliklerini anlamlandırabilmeleri için çocuklardan taşlara dokunarak bu taşların yapısının nasıl olduğunu fark etmeleri sağlanabilir. Sorular basitleştirilerek ve yanıtlar için ipuçları sunularak çocukların katılımları desteklenebilir. Çocukların bireysel özelliklerine ve gereksinimlerine göre konuşarak, göstererek veya işaret ederek sorulara cevap vermeleri sağlanabilir. Çeşitli türlerde geri bildirim verilerek çocukların etkinliğe katılımları desteklenebilir.

#### **AİLE/TOPLUM KATILIMI:**

Aile Katılımı: Aile katılım çalışması ile velilerin de süreçte yer almaları sağlanabilir. Her gidilen farklı mekandan bir taş alınarak kendi taş koleksiyonlarını oluşturmaları önerilebilir. Ardından çocuklar topladıkları taş koleksiyonlarını okulda arkadaşları ile paylaşabilir.

Toplum Katılımı: Yaşanılan yerde bulunulan belediye, Halk eğitim merkezi ve yaygın eğitim merkezleri ile iletişime geçilerek taş boyama ile ilgili bir atölyeye gezi düzenlenebilir. Taş boyama ile ilgilenen bir kişi sınıfa davet edilerek taş boyama etkinliği gerçekleştirilebilir.